

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

A6-0196/2009

1.4.2009

RAPORT

Aldo Patriciello puutumatus ja eesõiguste kaitsmise taotlus
(2008/2323(IMM))

Õiguskomisjon

Raportöör: Aloyzas Sakalas

SISUKORD

	lehekülg
ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS.....	3
SELETUSKIRI.....	5
LISA: Itaalia põhiseaduse artikli 68 lõige 2	9
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	10

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Aldo Patriciello puutumatus ja eesõiguste kaitsmise taotluse kohta (2008/2323(IMM))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Aldo Patriciello 11. novembril 2008. aastal esitatud taotlust tema puutumatus kaitsmise kohta seoses Campobasso ringkonnakohtus tema vastu algatatud kriminaalmenetlusega, millest anti teada 20. novembri 2008. aasta täiskogu istungil;
  - olles vastavalt kodukorra artikli 7 lõikele 3 Aldo Patriciello ära kuulanud;
  - võttes arvesse 8. aprilli 1965. aasta Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokoll (edaspidi „protokoll”) artikleid 9 ja 10 ning otsesest ja üldistel valimistel esindajate Euroopa Parlamenti valimist käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõiget 2;
  - võttes arvesse Euroopa Ühenduste Kohtu 12. mai 1964. aasta, 10. juuli 1986. aasta ja 21. oktoobri 2008. aasta otsuseid¹;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 6 lõiget 3 ja artiklit 7;
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A6-0000/2009),
- A. arvestades, et Aldo Patriciello on Euroopa Parlamendi liige ja et Euroopa Parlament kontrollis tema volitusi 15. juunil 2006. aastal;
- B. arvestades, et Euroopa Kohus on seisukohal, et Euroopa Parlament ja liikmesriikide kohtud peavad koostööd tegema, et vältida konflikte protokollis sätestatud põhimõtete järgimisel ja kohaldamisel; arvestades seega, et kui Euroopa Parlamendi liikme vastu on liikmesriigi kohtus algatatud menetlus ja kohut on teavitatud kõnealuse parlamendiliikme puutumatus ja eesõiguste kaitsmise menetluse algatamisest vastavalt kodukorra artikli 6 lõikele 3, peab kohus kohtumenetluse peatama ja paluma parlamendil esitada võimalikult kiiresti oma arvamuse²;
- C. arvestades, et vastavalt protokollis artiklile 10 on Euroopa Parlamendi liikmetel istungjärkude ajal oma riigi territooriumil samasugune puutumatus nagu selle riigi parlamendi liikmetel, ja arvestades, et puutumatus ei saa tugineda, kui parlamendiliige tabatakse õigusrikkumiselt; arvestades, et see ei takista Euroopa Parlamenti kasutamast õigust oma liikme puutumatus ära võtta³;
- D. arvestades, et seega tuleks kõnealuse juhtumi suhtes kohaldada Itaalia põhiseaduse artikli

¹ Kohtuasi 101/63: Wagner v. Fohrmann ja Krier, EKL 1964, lk 195, kohtuasi 149/85: Wybot v. Faure ja teised, EKL 1986, lk 2391, ja liidetud kohtuasjad C-200/07 ja C-201/07 Marra v. De Gregorio ja Clemente, Euroopa Kohtu lahendites veel avaldamata.

² Otsus liidetud kohtuasjades C-200/07 ja C-201/07 Marra, punktid 42 ja 43.

³ Protokollis artikkel 10.

68 lõiget 2, mis lubab algatada parlamendiliikmete suhtes kriminaalmenetluse eriliste formaalsusteta ning mille kohaselt ilma selle koja loata, kuhu parlamendi liige kuulub, ei tohi teda ennast ega tema kodu läbi otsida, teda vahi alla võtta või muul viisil tema isiklikku vabadust piirata ega teda vahi all pidada, välja arvatud jõustunud süüdimõistva otsuse täitmisel või kui ta on tabatud kuriteo toimepanemiselt, mille puhul on ette nähtud kohustuslik kinnipidamine (*flagrante delicto*);

- E. arvestades, et praegusel kujul ei võimalda protokoll Euroopa Parlamendil võtta Aldo Patriciello kaitseks siduvaid meetmeid,
1. otsustab mitte kaitsta Aldo Patriciello puutumatus ja eesõigusi;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamatult Itaalia Vabariigi pädevatele asutustele.

SELETUSKIRI

I ASJAOLUD

20. novembri 2008. aasta istungil teatas parlamendi president, et ta sai 11. novembril 2008. aastal kirja taotlusega kaitsta Aldo Patriciello parlamendiliikme puutumatus ja see edastati vastavalt kodukorra artikli 6 lõikele 3 õiguskomisjonile.

Taotlus puudutab riigiprokuratuuri poolt hr Patriciello vastu algatatud kriminaalasja, mis on praegu menetluses Campobasso ringkonnakohtus (kohtuasi nr 106/2004 r.g.n.r.).

Hr Patriciellole esitati süüdistus kriminaalkoodeksi artikli 81 lõike 2, artikli 323 lõigete 1 ja 2, artikli 640(a), artikli 56, artikli 640 teise lõigu punkti 1, artikli 56 ja artikli 316(a) kohaste õigusrikkumiste ning ehitussektorit käsitleva konsolideeritud õigusakti (*Testo Unico sull'Edilizia*) artikli 31, artikli 32 lõigete 1 ja 3 ning artikli 44(c) kohaste õigusrikkumiste eest.

Kohaliku riigiprokuröri esitatud süüdistuses väideti, et hr Patriciello, kes „*asjaolude asetleidmise ajal oli Molise piirkonna asepresident ja nõunik*” ning „*mõjukas ja tugev arvamusiider ja poliitiline toetaja, aga ka Neuromedi tegelik „omanik” ja looja – selle moraalne ja finantstoetaja*”, osales ülalnimetatud õigusrikkumistes koos Neuromedi (Mediterranean Neurological Institute – Vahemeremaade neuroloogiainstituut) toonase esimehe ja toonase tegevdirectori, „Paola Pavone” sihtasutuse toonase seadusjärgse esindaja, Molise piirkonna tervishoiu- ja sotsiaalkindlustuspoliitika osakonna toonase peadirektori ja Campobasso tervishoiuasutuse toonase peadirektoriga.

Täpsemalt süüdistati hr Patriciellot selles, et ta osales Neuromedi esimehe ja „Paola Pavone” sihtasutuse seadusjärgse esindaja tegevuse korraldamises, juhtimises ja toetamises. Viimatinimetatud isikud sõlmisid 11. septembril 2000. aastal Salcito haldusüksuses asuva „seadust rikkuva” instituudi tasuta kasutamise lepingu „Paola Pavone” sihtasutuse (kõnealuse hoone omanik ja ehitaja) ja Neuromedi vahel, et võimaldada viimatinimetatud hoolekande- ja teadusasutusel kasutada kõnealust instituuti „*omakasu eesmärgil (...) „kõrgetasemelise rehabilitatsioonikeskusena” piirkonnaga kokkulepitud (ajutise) akrediteerimiskorra alusel, välistades sotsiaal- või hoolekandeteenuste osutamise mis tahes vormis*”. Lisaks oli kõnealune instituut väidetavalt „*juba ehitatud muu hulgas tänu piirkonna eraldatud märkimisväärsele summale (1 400 000 000 ITL), mille saamise tingimus oli instituudi tegutsemine (ka) hoolekande- ja tervishoiuinstituudina*”, ning instituuti juhiti „*nagu oleks see poliitilise eestkoste all olev eraettevõtte, mis sellise tegevusega vältimatult kaasnevate „satelliitsektorite” (värbamine, tellimused kohalikest kauplustelt, erinevatelt firmadelt ja ettevõtjatelt jne) kaudu taotles ka poliitilise konsensuse saavutamist ja/või tugevdamist, eeskätt kohalikul tasandil, ning mis omastas saadud rahalised vahendid, kasutades neid sihtotstarbest väga erinevatel ja sellega täiesti kokkusobimatutel eesmärkidel*”.

Samuti püüdis instituut teenida märkimisväärset kasumit osutatavatel teenustel, mille Molise piirkond heldekäeliselt hiivitas, ja põhjustas seega kahju nii ametivõimudele kui ka tervele kogukonnale”.

Hr Patriciellot süüdistati ka eespool nimetatud linnaplaneerimise alastes õigusrikkumistes,

sest koostöös teiste kostjatega ta väidetavalt muutis Salcito haldusüksuses asuva „objekti ametliku sihtotstarbe vanurite hooldekodust kõrgetasemeliseks rehabilitatsioonikeskuseks” ilma vajaliku ametliku heakskiiduta ja kasutas hoonet, millel „ei olnud enam kasutusluba, sest hoone oli algselt antud tasuta kasutamiseks ühiskondlikul eesmärgil, mida enam ei täidetud”.

II EUROOPA PARLAMENDI LIIKMETE PUUTUMATUSEGA SEOTUD ÕIGUS JA ÜLDISED KAALUTLUSED

8. aprilli 1965. aasta Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokolliga artiklitega 9 ja 10 on sätestatud:

Artikkel 9:

Euroopa Parlamendi liikmeid ei või üle kuulata, nende suhtes tõkendit kohaldada ega neid kohtumenetlusele allutada nende poolt oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamuste või antud häälte tõttu.

Artikkel 10:

Euroopa Parlamendi istungjärkude ajal on Euroopa Parlamendi liikmetel:

- a) *oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel;*
- b) *teise liikmesriigi territooriumil immunitet tõkendite ja kohtumenetluse suhtes.*

Euroopa Parlamendi liikmete immunitet kehtib ka siis, kui nad sõidavad Euroopa Parlamendi istungipaika ja sealt tagasi.

Immunitedile ei saa tugineda, kui parlamendiliige tabatakse õiguserikkumiselt, ning see ei takista Euroopa Parlamendil kasutamast õigust tühistada oma liikme immunitet.

Menetlus Euroopa Parlamendis on reguleeritud kodukorra artiklitega 6 ja 7. Asjakohased sätted on järgmised:

Artikkel 6 – Puutumatus eesõiguste äravõtmine

1. Oma eesõiguste ja puutumatusse seotud volituste rakendamisel taotleb parlament eelkõige enda kui demokraatliku legislatiivkogu terviklikkuse säilitamist ja oma liikmete sõltumatuse tagamist nende ülesannete täitmisel.

(...)

3. Kui mõni parlamendiliige või endine parlamendiliige on esitanud presidendile puutumatusse ja eesõiguste kaitsmise taotluse, teatatakse esitatud taotlusest parlamendi istungil ning see suunatakse edasi vastutavale komisjonile.

(...)

Artikkel 7 – Puutumatusse seonduvad menetlused:

1. Vastutav komisjon vaatab puutumatusse äravõtmise ning eesõiguste ja puutumatusse kaitsmise taotlused läbi viivitamatult nende esitamise järjekorras.

2. Vastutav komisjon teeb soovitusliku ettepaneku, kas võtta vastu otsus puutumatusse äravõtmise taotluse või eesõiguste ja puutumatusse kaitsmise taotluse rahuldamise või

tagasilükkamise kohta.

3. Vastutav komisjon võib paluda asjaomasel ametiasutusel anda mistahes informatsiooni või selgitusi, mida komisjon peab vajalikuks, et teha kindlaks, kas puutumatus tuleks ära võtta või seda tuleks kaitsta. Kõnesolevale parlamendiliikmele antakse võimalus anda selgitusi; ta võib esitada mistahes dokumente või muid kirjalikke tõendeid, mida ta peab asjakohaseks. Teda võib esindada teine parlamendiliige.

(...)

6. Eesõiguste või puutumatuse kaitsmise korral teeb vastutav komisjon kindlaks, kas asjaolud kujutavad endast administratiivset või muud piirangut, mis takistab parlamendiliikme vaba liikumist parlamendi koosoleku toimumise kohta või sealt tagasi või arvamuse väljendamist või hääletamist tema mandaadiga seotud ülesannete täitmisel, või kuuluvad need siseriiklikust õigusest väljaspool asuva privileegide ja immunitetide protokollis artikli 10 regulatsiooni alla; vastutav komisjon teeb ettepaneku, et asjaomane ametiasutus teeks vajalikud järeldused.

7. Vastutav komisjon võib esitada põhjendatud arvamuse taotluse esitanud ametiasutuse pädevuse ja taotluse vastuvõetavuse kohta, kuid ei võta mingil juhul seisukohta selle kohta, kas parlamendiliige on süüdi või mitte või kas arvamused või teod, milles teda süüdistatakse, õigustavad tema vastutuselevõtmist, seda isegi siis, kui komisjon on nõude läbivaatamisel juhtumi asjaolusid üksikasjalikult tundma õppinud.

(...)

Artikli 9 kohaldatavuse kohta tuleb märkida, et hr Patriciellole esitatud süüdistustes ei viidata tema poolt Euroopa Parlamendi liikme kohustuste täitmisel avaldatud arvamustele või antud häälele sel lihtsal põhjusel, et riiklike vahendite omastamist ega linnaplaneerimisega seotud õigusrikkumisi ei saa võrdsustada „arvamuse” ega „häälega”.

Arvestades, et hr Patriciellole esitatud süüdistustes viidatakse sündmustele, mis leidsid aset Itaalias, mille kodanik ta sündmuste toimumise ajal oli, on artikli 10 ainus kohaldatav osa see, mille kohaselt „Euroopa Parlamendi istungjärkude ajal on Euroopa Parlamendi liikmetel: a) oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel”.

Itaalias parlamendiliikme puutumatuset käsitlevad sätted on väga sarnased Euroopa Parlamendi puhul kohaldatavate sätetega, mis tuginevad protokollile.

Itaalia põhiseaduse artikli 68 lõikes 2 on sätestatud:

Artikkel 68 lõige 2

Ilma selle koja loata, kuhu parlamendi liige kuulub, ei tohi teda ennast ega tema kodu läbi otsida, teda vahi alla võtta või muul viisil tema isiklikku vabadust piirata ega teda vahi all pidada, välja arvatud jõustunud süüdimõistva otsuse täitmisel või kui ta on tabatud kuriteo toimepanemiselt, mille puhul on ette nähtud kohustuslik kinnipidamine.

Teiste sõnadega võib Itaalia põhiseaduse kohaselt algatada parlamendiliikmete suhtes kriminaalmenetlusi ilma eriliste formaalsusteta ja luba on vaja ainult teatavatel erijuhtudel.

III KAVANDATUD OTSUSE PÕHJENDUS

Ülaltoodu ja kättesaadavate dokumentide alusel tuleb järeldada, et juriidiliselt ei saa hr Patriciello kohtuasja käsitleda juhtumina, mille puhul Euroopa Parlament saaks tema puutumatus kaitsta. Lõpliku analüüsi kohaselt kuulub hr Patriciello kohtuasi täies mahus Itaalia õiguspädevusse.

Hr Patriciello vastu algatatud kriminaalmenetluse praeguses etapis ei ohusta Itaalia põhiseaduse eespool nimetatud artikli 68 lõige 2 tema eelisõigusi parlamendiliikmena: sarnaselt Itaalia parlamendi liikmetega ei ole tal kriminaalvastutusele võtmise korral puutumatus.

Seega ei ole mingit kahtlust selles, et praegusel kujul ei võimalda privileegide ja immunitetide protokoll artikli 10 punkt a, mille kohaselt sõltub parlamendiliikmete kaitse nende oma riigi õigusaktidest, Euroopa Parlamendil võtta kõnealusel juhtumil Aldo Patriciello kaitseks siduvaid meetmeid.

IV JÄRELDUSED

Eespool toodud kaalutluste põhjal on õiguskomisjon pärast puutumatus kaitsemise poolt ja vastu olevate põhjuste uurimist seisukohal, et praegusel kujul ei võimalda 8. aprilli 1965. aasta Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokoll Euroopa Parlamendil võtta Aldo Patriciello kaitseks siduvaid meetmeid.

LISA: Itaalia põhiseaduse artikli 68 lõige 2

Itaalia põhiseaduse artikli 68 lõikes 2 on sätestatud:

„Ilma selle koja loata, kuhu parlamendi liige kuulub, ei tohi teda ennast ega tema kodu läbi otsida, teda vahi alla võtta või muul viisil tema isiklikku vabadust piirata ega teda vahi all pidada, välja arvatud jõustunud süüdimõistva otsuse täitmisel või kui ta on tabatud kuriteo toimepanemiselt, mille puhul on ette nähtud kohustuslik kinnipidamine.”

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	31.3.2009
Lõpphääletuse tulemused	+: 8 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Carlo Casini, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Klaus-Heiner Lehne, Manuel Medina Ortega, Hartmut Nassauer, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Diana Wallis